శ్రీరాగం

అదివో [౧] అల్లదివో హరివాసము
[౨] పదివేలు శేషులపడగలమయము ॥ పల్లవి ॥

అదె వేంకటాచల [౩] మఖిలోన్నతము
అదివో బ్రహ్మాదుల కపురూపము
అదివో నిత్యనివాస మఖిలమునులకు-
నదె చూడుఁ డదె మొక్కుఁ డానందమయము ॥ అది ॥

Scanned with CamSca

వెంగట నల్లదివో శేషాచలము
నింగినున్న దేవతలనిజవాసము
ముంగిట నల్లదివో మూలనున్నధనము
బంగారుశిఖరాల బహుబ్రహ్మమయము ॥ అది ॥

కైవల్యపదము వేంకటనగ మదివో
శ్రీవేంకటపతికి సిరులైనది
భావింప సకలసంపదరూప మదివో
పావనములకెల్లఁ బావనమయము ॥ అది ॥ 23

Scanned with CamSca

2-1

మున్నుడి

అన్నమాచార్యుల వారి కీర్తనలతో పరిచయం వున్న యెవరికైనా తిరుమల కొండ కనబడగానే గుర్తుకు వచ్చి, నాలుకపై ఆడే కీర్తన ఇది. ఏడు కొండలవాడు ప్రతి అణువులో వున్న కొండ ఇది. దీనికి నమస్కరించి దీనినెక్కవలెను గానీ ఏదో 'ట్రెక్కింగ్' లాగా యెక్కకూడదు. బ్రహ్మాదిదేవతలు, మునులు దీని నివాసంగా యేర్పరచుకొన్నారంటే వింత ఏమీలేదు. సప్తగిరులనెక్కుతుంటే ఏదో తెలియని ఆనందం మనస్సుని ముప్పిరిగొంటుంది. ఆ అనుభూతి స్వానుభవేక వేద్యమే కాని చెప్పేది కాదు. మరి ఆనందం అంటే అనుభవమే కదా!

చం॥ ఎనిమిది వత్సరంబులకు యేలిక వేంకటనాదుదంచుతాన్
కనుగొనె నన్నమయ్య మరికాదనెనన్యము ఐహికంబులన్
అనుపమ కీర్తనంబులివి అమృతధారలు యెంచి చూడరో
వినుమిక విందురా చెలికి వెన్నుని కొండలనెక్కి కొల్వుడీ

రాగం : మధ్యమావతి

అదివో అల్లదివో శ్రీహరి వాసము
పదివేలు శేషుల పడగలమయము ॥అదివో॥

అదె వేంకటాచల మఖిలోన్నతము
అదివో బ్రహ్మాదుల కపురూపము
అదివో నిత్యనివాసమఖిల మునులకు
అదె చూడుడదె మొక్కుడానందమయము ॥అదివో॥

చెంగట నల్లదివో శేషాచలము
నింగినున్న దేవతల నిజవాసము
ముంగిట నల్లదివో మూలనున్న ధనము
బంగారు శిఖరాల బహు బ్రహ్మమయము ॥అదివో॥

కైవల్యపదము వేంకట నగమదివో
శ్రీవేంకటపతికి సిరులైనది
భావింప సకల సంపదరూపమదివో
పావనములకెల్ల పావన మయము ॥అదివో॥

భావామృతం :

(ఒకసారి వాయుదేవునికి ఆదిశేషునికి మధ్య తమలో అధిక బలశాలి యెవరనే వివాదంవచ్చి, తగవు తీర్చటానికి నారదుని ఆశ్రయించారట. ఆయన ఆనంద పర్వతము నాశ్రయించమంటే వారా పర్వతాన్ని అడిగారట. శేషుడు నన్ను గట్టిగా బిగించి పట్టుకొంటే నువ్వు ఆ పట్టు విడిపించు అన్నదట వాయుదేవునితో 'ఆనందగిరి'. ఆదిశేషుని పట్టుకి వాయుదేవుడు బిగిసిపోయి మానవులు ఊపిరాడక తల్లడిల్లారట. దేవతల అభ్యర్థన మేరకు శేషుడు జాలి తలచి పట్టుకాస్త సడలిస్తే వాయుదేవుడు ప్రచండవేగంతో ఆనందగిరిని ముక్కలు చేసేశాడట. దేవతల ప్రార్థన విని ఆదిశేషుడు ఒకదానిపై తన నివాసమేర్పరచుకొన్నాడట. అదే శేషాచలం. వృషభాద్రి, నారాయణాద్రి, అంజనాద్రి, గరుడాద్రి, వేంకటాద్రితో కలిసి ఏడుకొండలు ఆవిధంగా ఒక్కచోట వెలశాయి. వాటిని తన నివాసంగా ఏర్పరచుకొన్నాడు. వైకుంఠం నుంచి దిగివచ్చిన శ్రీమన్నారాయణుడు తనే శ్రీవేంకటేశ్వరుడై వాటిపై వెలిశాడు)

అదిగో అల్లదిగో ఆ కనబడుతున్న వేంకటాచలం చూశారా! అదే శ్రీహరి నివాస స్థానము. అది ఆదిశేషుని పడగలతో నిండిపోయి వున్నది. (మనబోటి అల్పులకి కనబడదనుకో..) పదివేల పడగలమయమైన దానిని భావించి నమస్కరించి తరించండి. ఆ కనబడుతున్న వేంకటాచలం చూశారా! అది బ్రహ్మాదిదేవతలందరికి ఆప్యాయమైనది. మహామునులందరికీ ఆ కొండ నిత్యమూ నివాసస్థానం. వారు ఉండటానికి యెంచుకొన్నచోటు అదే సుమా! దాన్ని చూడండి. మొక్కండి. ఆనందం నిండి వుండే నెలవు అదే.

దాని దగ్గరలోనే వున్న పర్వతమే శేషాచలము. స్వర్గంలో వుండే దేవతలు భూమిపైకి వచ్చినప్పుడల్లా స్వయంగా వుండే చోటు అదే. మనయెట్ట నెదుట వుండే మూలధనం అదే. బంగారు శిఖరాలు (గోల్డ్‌కాదు...) గల ఆ పర్వతం బ్రహ్మర్షులు, బ్రహ్మత్వం సిద్ధించిన మహామహులందరికీ ఆటపట్టుగా విలసిల్లుచున్నది.
ఇక ఈ వేంకటాచలం మహిమ నేమని వర్ణించను? ఇది మోక్షప్రాప్యస్థానము. శ్రీమన్నారాయణుని అర్చావతారమైన శ్రీవేంకటేశ్వరునికి అపురూపమైన భాగ్యము ఇది. చక్కగా భావించగలిగితే సర్వసంపదలకి మారు రూపు ఇదే. పవిత్రమైన వాటన్నింటిలోకి అత్యంత పవిత్రమైనది ఈ వేంకటాచలమే.